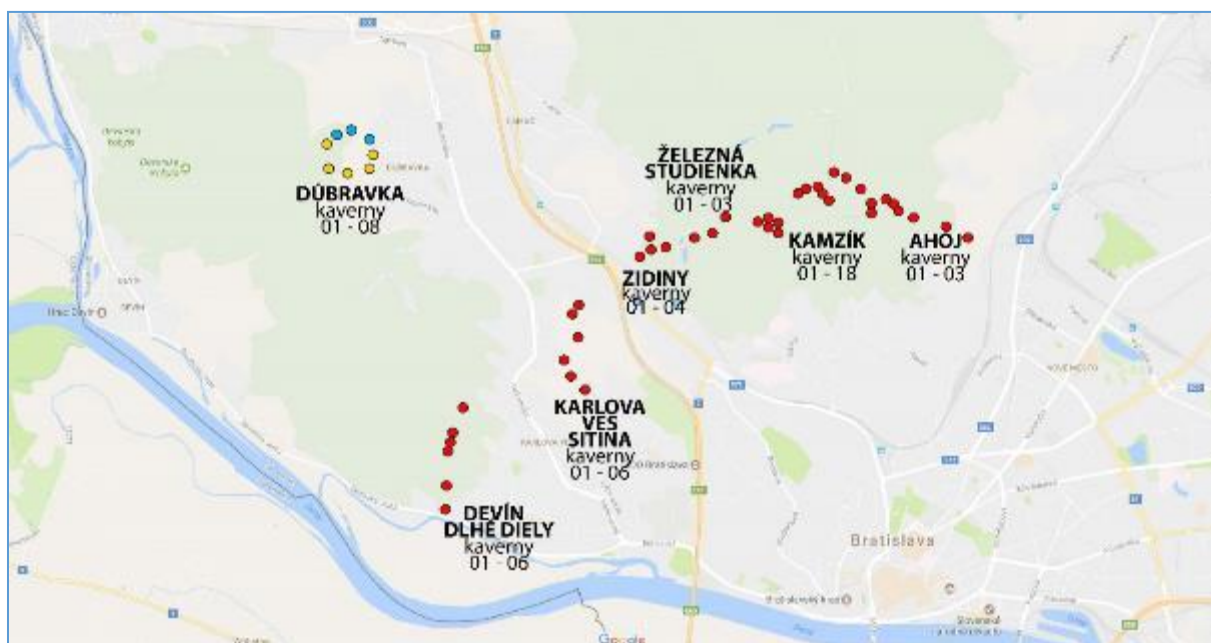

Mesto: Bratislava
Mestská časť: Bratislava- **Dúbravka**
Adresa: kopec Dúbravská Hlavica
Typ pamätihodnosti: kategória 1A – hmotná nehnuteľná
Názov pamätihodnosti: **delostrelecké kaverny z 1.svetovej vojny**
Bližšie určenie: **súbor 5 delostreleckých kaverien pod Dúbravskou Hlavicom**
Číslo v zozname MČ: -

Situácia:

Celková situácia s vyznačením súboru v Dúbravke pod Dúbravskou Hlavicom (žltá farba).
Položky vyznačené modrou farbou sú národné kultúrne pamiatky.

Popis:

Prvé plány na vojenskú obranu bratislavského mosta (Franz-Josef Brucke) s predpolím sa objavili na Ministerstve vojny Rakúsko-Uhorska už v roku 1902 pod názvom „Pressburger Bruckenkopf. Až v roku 1911 sa na základe zhoršenej medzinárodnej politickej situácie pristúpilo k rozhodnutiu vybudovať opevnenia v mestách, ktoré boli označené ako predmostia Viedne, hlavného mesta krajiny. Jedným z týchto miest bola aj Bratislava (Pressburg). Opevnenia v podobe podzemných kaverien mali poskytovať úkryt a ochranu delostreleckým jednotkám, ktoré mali svojou paľbou likvidovať postup potenciálneho nepriateľa.

V decembri 1913 predložilo veliteľstvo 5.zboru Rak.-uh. Armády v Bratislave na Ministerstvo vojny generálny projekt opevnenia, ktorý vypracoval major arm. generál vo výslužbe Škvor. Práce boli zahájené v auguste 1914 a ich vykonaním bolo poverené špeciálne stavebné riaditeľstvo. Okrem kaverien boli budované aj prístupové prekážky a cesty. Opevnenie bolo dobudované v októbri 1915 a jeho posádku utvorila VIII.domobranecká teritoriálna brigáda. V apríli 1916 vydalo Ministerstvo vojny vzhľadom na vývoj vojenskej situácie príkaz na likvidáciu opevnenia. V priebehu rokov 1916-17 boli kaverny zasypané a povrch terénu vrátený do pôvodného stavu.

Súbor kaverien na kopci Dúbravská hlavica tvorí 8 kaverien, z ktorých kaverny č. 1, 2 a 3 (podľa priloženej mapky) sú už vyhlásené za nehnuteľné kultúrne pamiatky, a preto nie sú zaradené do „Zoznamu celomestských pamätihodností Bratislavy“. Zaradené do zoznamu sú iba kaverny č. 4 až 8. Kaverna č.6 je situovaná na vrchole kopca, pri kóte Dúbravská Hlavica (357 m.n.m.). Ostatné kaverny sú od kaverny č.6 situované severozápadným, severným a severovýchodným smerom. Z umiestnenia stanovíšť vyplýva, že táto delostrelecká jednotka pokrývala svojou paľbou predpolie Lamačskej brány a priľahlú nížinu pri rieke Morave. Jedná sa typovo o menšie objekty s jedným alebo dvomi východmi, ktoré neboli nikdy v zmysle projektu stavebne dokončené.

Literatúra a pramene:

Opevnenie bratislavského predmostia – Dúbravská Hlavica, sprievodca históriou a obnovou; vyd. Bunkre o.z., Grosslingova 22, 811 09 Bratislava; nepredajné.

Spracoval:

na základe podkladov o.z. Bunkre spracoval PhDr. Ivo Štassel, MÚOP

Dátum:

01/2017

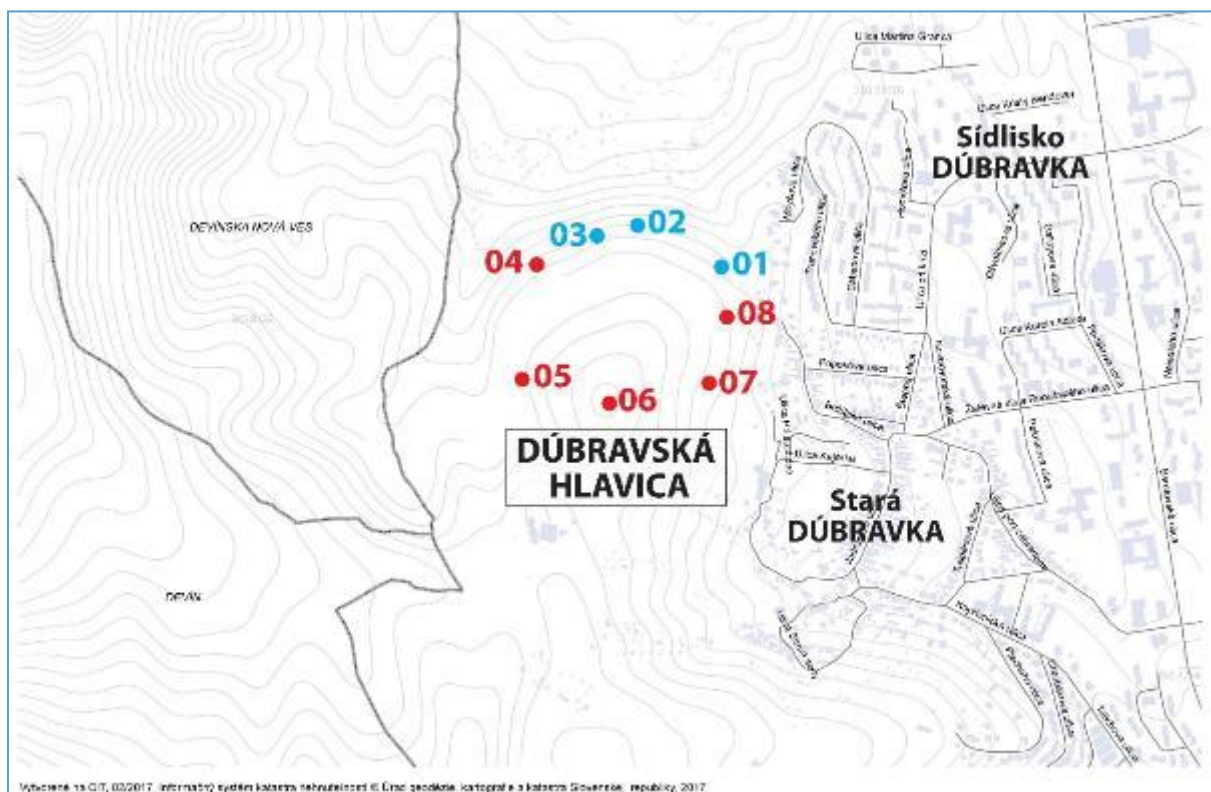

Kaverna č.4 v Důbravke – vstup s novodobou výdrevou.

Kaverna č.4 v Důbravke – detail nůdzového východu.

Okres: Bratislava IV
Obec: Bratislava, mestská časť Dúbravka
Katastrálne územie: Dúbravka

Detail súboru z Dúbravky s farebným odlišením národných kultúrnych pamiatok (modrá) a pamätihodností (červená).

Poznámka:

Každá z kaverien je v teréne presne lokalizovaná pomocou GPS-súradníc.
Súradnice nie sú zverejnené vzhľadom na riziko závalov a pádov do podzemia.

